

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

JAK WŁĄCZAĆ SPORT W OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA PROGRAMOWE

Pakiet narzędzi dla dyrektorów szkół

Spis treści

Wstęp

1. [Analiza programu nauczania wychowania fizycznego](#)
2. [Projektowanie, rozwój i wdrożenie wysokiej jakości toku nauczania wychowania fizycznego](#)
3. [Planowanie pozaprogramowej aktywności fizycznej dla uczniów, przed, w trakcie i po zajęciach szkolnych](#)
4. [Badanie stanu zdrowia uczniów](#)
5. [Dostęp do obiektów sportowych \(szkolnych i pozaszkolnych\)](#)
6. [Modyfikacja zachowania w trakcie zajęć WF](#)
7. [Wdrażanie ścieżek międzyprzedmiotowych do wychowania fizycznego i innych przedmiotów szkolnych](#)
8. [Praca z klubami sportowymi w celu zapewnienia dodatkowego czasu aktywności fizycznej](#)
9. [Współpraca z interesariuszami](#)
10. [Regularne badania postawionych i osiągniętych celów, w odniesieniu do wdrażania sportu do szkolnego programu nauczania](#)

Wstęp

Pakiet ten kierowany jest do dyrektorów szkół, aby wspierać ich w procesie włączania sportu do szkolnych programów nauczania. Oprócz kroków bezpośrednio związanych z rozwijaniem wysokiej jakości programów wychowania fizycznego, przedstawione są tu etapy łączenia sportu i codziennej szkolnej pracy (przed, w trakcie i po niej) oraz wskazówki jak szkoły mogą współpracować z różnymi zainteresowanymi podmiotami (rodzice, kluby sportowe, sportowcy, personel medyczny), aby budować w uczniach wiedzę o zdrowym stylu życia. Zajęcia sportowe są uznawane za ważny element procesu nauczania i uczenia w szkole; z jednej strony jako wsparcie zmian zachowania, budowania ważnych i niezbędnych cech i umiejętności, z drugiej (poprzez wskazywania powiązań pomiędzy sportem a innymi przedmiotami) sprawiając, że proces uczenia się i nauczania staje się bardziej motywujący dla obu stron – nauczycieli i uczniów.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Analiza programu nauczania wychowania fizycznego

Ocena szkolnej polityki i ochrony zdrowia i programu wychowania fizycznego oraz tworzenie planu rozwoju, powinno rozpocząć się od kontroli obecnego stanu i dostępnych materiałów.

Ekspertyza ta może zawierać w sobie ocenę głównych punktów:

- **Wychowanie prozdrowotne:** czy istnieje w programie nauczania, czy jest zaprojektowane, aby pomóc uczniom rozszerzać ich wiedzę, postawy i umiejętności niezbędne do utrzymania i ulepszania zdrowia, zapobiegania chorobom i unikania lub modyfikowania zachowań ryzykownych?;
- **Służba zdrowia:** czy szkoła zapewnia badania, czy gwarantuje dostęp i/lub możliwość skierowania do odpowiedniego punktu opieki zdrowotnej, zapobiega chorobom zakaźnym i innym problemom zdrowotnym i kontroluje je, czy zapewnia opiekę medyczną w nagłych wypadkach?;
- **Wychowanie fizyczne:** czy program nauczania jest właściwy a grono pedagogiczne wykwalifikowane i przeszkolone?;
- **Odżywianie:** czy szkoła zapewnia uczniom dostęp do różnego rodzaju pożywnych posiłków i przekąsek oraz czy przystosowuje się w tej kwestii do potrzeb wszystkich uczniów?;
- **Promocja zdrowia wśród personelu:** czy istnieją programy zachęcające i wspierające personel szkoły w ulepszaniu jego stanu zdrowia i morale?;
- **Zdrowie psychiczne i opieka społeczna:** czy istnieją sposoby indywidualnej i grupowej oceny, interwencje i skierowania mające na celu ulepszenie zdrowia psychicznego, emocjonalnego i społecznego uczniów?;
- **Zdrowe środowisko szkolne:** czy zapewnione są fizyczne i estetyczne otoczenie, klimat psychospołeczny i polityka wspierające naukę i zapewniające uczniom i pracownikom fizyczne bezpieczeństwo?;
- **Zaangażowanie rodziny i społeczności:** czy istnieje sposób łączenia rodziców/opiekunów, społeczności i szkoły w odpowiedzi na potrzeby uczniów związane ze zdrowiem i aktywnością fizyczną, wzmacniające ich zdrowie i dobre samopoczucie? Zaangażowanie rodziców w zdrowie i wychowanie fizyczne ich dzieci poprawia ich wyniki w nauce i zwiększa ich poczucie własnej wartości.

Taki przegląd ma na celu ocenę materiałów i zadań szkół w kontekście ustalonych standardów. Standardy te mogą być standardami ogólnokrajowymi lub lokalnymi ujętymi w ilości godzin wychowania fizycznego lub rocznej liczbie ćwiczeń fizycznych, które muszą zostać zrealizowane. W przypadku braku ogólnokrajowych norm szkoła może ustalić własne standardy w kwestii polityki i programów zajęć wychowania fizycznego.

W przypadku szkół przeprowadzenie analizy jest niezbędnym pierwszym krokiem przed rozważeniem kolejnych w kwestii integrowania sportu z zajęciami programowymi. Poprzez dostarczenie oceny wyjściowej szkolnej rzeczywistości analiza ta pomaga lepiej zrozumieć potrzeby, zasoby i warunki istotne dla planowania interwencji. Badanie powinno być zarówno badaniem ilościowym jak i jakościowym i zawierać również ocenę obecnego stanu zdrowia uczniów. Należy zachęcać szkoły do zbierania danych odnośnie poziomów aktywności fizycznej, spożywania warzyw i owoców, obecności na zajęciach szkolnych, powszechności występowania nadwagi, otyłości, cukrzycy, itp.

Ważnym jest zrozumienie czym są wiedza, postawy, przekonania, wartości, zachowania i stany uczniów związane ze zdrowym odżywianiem i aktywnością fizyczną. Badanie takie powinno również dotyczyć powiązań sportu i edukacji i odpowiadać na pytania:

- jak aktywność fizyczna wpływa na osiągnięcia naukowe?;
- czy aktywność fizyczna może przyczynić się do rozwoju cech osobowościowych, które z kolei mogą wspierać uczniów w procesie nabywania kompetencji kluczowych?;
- czy sport i ćwiczenia fizyczne mogą uczyć umiejętności jak również kształtować i zmieniać zachowania?;

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Taka analiza powinna również oceniać dostępne zasoby oraz obecny stan możliwości szkoły do promowania sportu i aktywności fizycznej jako warunku wstępnego do zapewnienia zdrowego trybu życia wśród uczniów. Obejmuje to zasoby finansowe i ludzkie, jak również infrastrukturę zdrowotną.

Kolejnym pomocnym elementem analizy może być analiza porównawcza istniejących programów innych szkół, czy programów tworzonych przez innych interesariuszy, które zmierzają ku promocji aktywności sportowej w szkołach. Analiza porównawcza oczywiście powinna uwzględniać specyficzne warunki, w których tamte inne programy powstały i działają, jak również dodatkowe czynniki sukcesu lub porażki, charakterystyczne dla owych interesariuszy i środowiska ich pracy. Dane dotyczące istniejących programów nauczania mogą być zbierane poprzez ankiety, indywidualne spotkania i konsultacje, wywiady i tematyczne dyskusje grupowe. Ważnym jest działanie na podstawie wniosków płynących z analizy sytuacji. Pokaże ona docelowe obszary rozwoju.

Cel metodyczny

Celem tego etapu jest wyposażenie dyrektorów szkół w wiedzę o znaczeniu analizowania programów nauczania i obecnej sytuacji szkolnej w dziedzinie wychowania fizycznego, jak również zaznajomienie ich z narzędziami wspierania procesu analizy. Po przejściu tego etapu dyrektorzy będą w stanie badać szkolne zasady i program nauczania w odniesieniu do wychowania fizycznego w lepszy i bardziej natężony sposób, z użyciem nowoczesnych narzędzi.

Zasoby internetowe

- [Creating a Physically Active School Year-Round](#)
Wskazówki do tworzenia analiz, planów, projektów inicjatyw związanych z wychowaniem fizycznym.
- [Physical Education at School in Europe](#)
Informacje dotyczące narodowych strategii integracji sportu i edukacji na szeroką skalę, jak również analizy programów i sugestie jak stworzyć dobry program nauczania wychowania fizycznego.
- [World-wide Survey of School Physical Education](#)
Wnioski z analizy programów nauczania wychowania fizycznego z całego świata wraz z propozycjami sposobów dobrej integracji sportu i zajęć szkolnych.
- [Physical Education Curriculum Analysis Tool \(PECAT\)](#)
Jak sama nazwa wskazuje, jest to internetowe narzędzie ułatwiające dyrektorom lub nauczycielom ewaluację szkolnego programu nauczania – zawiera kwestionariusze i podpowiedzi jak przeprowadzać ankiety.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Projektowanie, rozwój i wdrożenie wysokiej jakości toku nauczania w wychowaniu fizycznym

Program nauczania wychowania fizycznego powinien zawierać w swej treści ćwiczenia fizyczne zgodne z fazami dojrzwania, biorąc pod uwagę korzystne okresy pozwalające na pełny rozwój zdolności i umiejętności psychomotorycznych. Wszechstronny program wychowania fizycznego powinien opisywać to, co uczeń powinien wiedzieć oraz potrafić zrobić. Powinien podkreślać znaczące treści zawierające:

- kształtowanie różnych zdolności motorycznych mających na celu wzmocnienie rozwoju dzieci i młodzieży;
- ćwiczenie sprawności fizycznej i oceny, która pomaga uczniom zrozumieć i ulepszać ich samopoczucie;
- rozwinięcie koncepcji poznawczych związanych ze zdolnościami motorycznymi i sprawnością fizyczną;
- możliwości ulepszania umiejętności społecznych i współdziałania;
- sposoby zwiększenia wartości aktywności fizycznej dla zdrowia, przyjemności, wyrażania siebie i pewności siebie.

Projektując program nauczania należy odnieść się do ustalonych norm (które mogą różnić się w zależności od kraju czy szkoły) określających ilość godzin zajęć wychowania fizycznego, w których dzieci powinny uczestniczyć. Światowa Organizacja Zdrowia zaleca dzieciom nie mniej niż 150 minut tygodniowej aktywności fizycznej. Oczywiście szkoła może życzyć sobie przeprowadzić więcej godzin, nie tylko ujęte w ogólnym programie zajęć, ale także w formie dodatkowej godziny przed i po zajęciach szkolnych. Aktywność i sprawność fizyczna dają ogólne korzyści fizyczne, psychologiczne i społeczne, a bierni dzieci często stają się biernymi dorosłymi. Dowody naukowe sugerują również związek pomiędzy zwiększoną aktywnością fizyczną a lepszymi wynikami w nauce; badania pokazały, iż dzieci o normalnej wadze osiągają wyższe wyniki w szkole, opuszczają mniej lekcji i mają wyższą sprawność fizyczną niż ich otyli koledzy.

Kolejną ważną rzeczą w tworzeniu i wdrażaniu programu nauczania WF jest dla szkoły określenie jej zasobów: materialnych (zaopatrzenie i sprzęt), ludzkich i finansowych.

Dobry program nauczania WF może obejmować różne rodzaje sportów jako osobne działy, wraz z celami ćwiczeń, umiejętnościami do przyswojenia, zadaniami do wykonania, sposobami ewaluacji i kwestiami bezpieczeństwa.

Przykład: *PŁYWANIE.*

Cele: Uczeń ulepszy swoją umiejętność pływania; zrozumie zasady bezpieczeństwa w wodzie; rozpozna sytuacje awaryjne w wodzie i będzie wiedział jak w nich zareagować; będzie cieszył się pływaniem jako sposobem na utrzymanie sprawności.

Umiejętności: nurkowanie powierzchniowe; pływanie w miejscu, styl klasyczny, ratowanie tonącego z brzegu; ewakuacja, noszenie, uraz kręgosłupa.

Ćwiczenia: pokaz; praca w grupach; ćwiczenie formy; gry; sztafety.

Sposób ewaluacji: test pisemny; test praktyczny, udział w zajęciach.

Kwestie bezpieczeństwa: świadomość głębokości; odpowiedni nadzór/wykonywanie poleceń; świadomość przestrzeni podczas ratowania tonącego z brzegu.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Cel metodyczny

Celem tego kroku jest zdobycie wiedzy o tym co powinien zawierać program nauczania wychowania fizycznego i jak jego zawartość powinna odpowiadać etapom dojrzewania uczniów oraz jaką wiedzę i umiejętności powinien posiadać uczeń po ukończeniu swojej nauki.

Zasoby internetowe

- [5 Approaches to Physical Education in Schools](#)
Strona internetowa przedstawiająca wychowanie fizyczne w kontekście kształcenia z różnymi modelami nauczania.
- [Physical education lesson plans](#)
Witryna internetowa zawierająca darmowe przykłady planów lekcji wychowania fizycznego.
- [Expert Groups \(EU Work Plan for sport 2014-2017\)](#)
Aktywność fizyczna poprawiająca stan zdrowia.
- [Example of an PE curriculum](#)
Dokument będący rzeczywistym programem nauczania WF, zaprojektowanym tak, aby mógł być przystosowany dla klas 9-12.
- [Physical Education: "The future ain't what it used to be!"](#)
Analiza rozwoju metod nauczania WF.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Planowanie pozaprogramowej aktywności fizycznej dla uczniów przed, w trakcie i po zajęciach szkolnych

Ważnym jest zapewnianie dzieciom różnorodnych ćwiczeń oraz czasu aktywności w ciągu dnia. Badania pokazują, że dzieci uzyskują wyższy poziom uczestnictwa w zajęciach sportowych, kiedy się je zachęca i dostarcza im możliwości spróbowania różnych rodzajów aktywności. Poprzez tworzenie wielu możliwości dzieciom łatwiej jest odnaleźć ćwiczenia, które sprawiają im przyjemność. Jest to ważne, gdyż upodobanie może być związane ze zmianami w poziomie aktywności fizycznej. Istnieje różnica pomiędzy wychowaniem fizycznym a aktywnością fizyczną. Wychowanie fizyczne (WF) to lekcje, podczas których uczniowie poznają korzyści, umiejętności i zasady ćwiczenia fizycznego. Na przykład, podczas lekcji o koszykówce uczniowie przyswajają zasady gry i ćwiczą umiejętności specyficzne dla tego sportu, takie jak rzucanie do kosza czy podawanie. Idealny program nauczania WF pokazuje dzieciom dlaczego i jak należy wziąć w swoje ręce ich własne, dożywotnie plany dotyczące sprawności fizycznej, w sposób bezpieczny i zdrowy, poprzez szeroki wachlarz ćwiczeń.

Aktywność fizyczna to zaś wszystko co porusza nasze ciało - chodzenie, taniec, jazda na rowerze, joga, ćwiczenia, sporty, itp. Szkoły zapewniają aktywność fizyczną w trakcie lekcji WF, ferii, przerw, zajęć lekcyjnych związanych z ruchem, zajęć pozalekcyjnych, wycieczek plenerowych zawierających elementy ruchu oraz przez zachęcanie do docierania do szkoły pieszo lub na rowerze. Jak zawsze przy każdym wysiłku związanym z tworzeniem zdrowego środowiska szkolnego, zaangażowanie rodziców ma zasadnicze znaczenie.

Warunki szkolne dają mnóstwo możliwości wszystkim uczniom, nie tylko tym, którzy lubią korzystać z aktywności fizycznej poza zajęciami WF: spacerować do i ze szkoły, korzystanie z ferii, kluby aktywnych, sporty halowe czy lekcje włączające ćwiczenia fizyczne. Możliwości te pomagają uczniom zrozumieć jak mogą wplatać aktywność fizyczną w porządek dnia.

Cel metodyczny

Celem jest dostarczenie wiedzy o różnych typach ćwiczeń fizycznych, które można wpleść w szkolną codzienność oprócz obowiązkowych zajęć WF. Po ukończeniu tego etapu dyrektorzy szkół będą w stanie zaplanować i spopularyzować wśród uczniów wszelkie ćwiczenia fizyczne w sposób podnoszący ich motywację, sprawiający, że będą czerpać z zajęć przyjemność i dający im szansę na bycie aktywnym fizycznie dlatego, że jest to ich sposób na życie a nie szkolny obowiązek.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Zasoby internetowe

- [Comprehensive School physical Activity programs: A guide for Schools](#)
Przewodnik dla szkół i okręgów szkolnych pokazujący jak tworzyć, wdrażać i ewaluować wszechstronne programy nauczania wychowania fizycznego. Młodzież szkolna powinna być aktywna fizycznie przez minimum 60 minut dziennie, w związku z tym szkoły mają do zagrania ogromnie ważną rolę w pomocy uczniom w osiągnięciu tego celu. Przewodnik ten pomoże szkołom dowiedzieć się jak stworzyć bardziej aktywne środowisko szkolne.
- [Brent's Sport and Physical Activity Strategy](#)
Dokument opisujący studium przypadku strategii społeczności miasta Brent w organizacji sportu w szkole, jak również w organizacji różnych innych zajęć sportowych w latach 2010-2015.
- [Integrating Physical Activity into the Complete School Day](#)
Szkoły mogą włączać aktywność fizyczną w swój porządek dnia poprzez planowanie aktywnych przerw i włączanie ćwiczeń fizycznych do zajęć akademickich, tworząc uczniom możliwość do bycia aktywnymi pomiędzy lekcjami oraz zapewniając aktywność fizyczną przed, w trakcie i po lekcjach oraz poprzez wewnętrzne zajęcia zorganizowane i czas wolny.
- [Curriculum Maps](#)
Mapy nauczania dla różnych przedmiotów, włącznie z WF.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Badanie stanu zdrowia uczniów

Stan zdrowia uczniów można oceniać w szkołach, okręgach czy państwach z użyciem ujednoliconych ankiet. To ważna część w procesie integracji sportu i zajęć szkolnych nawet jeśli nie ma na celu mierzenia jego efektów. Badanie sprawności fizycznej powinno być zintegrowane z programem nauczania i podkreślać elementy zdrowotne sprawności fizycznej (np. wytrzymałość krążeniowo-oddechową, siłę i wytrzymałość mięśni, elastyczność i budowę ciała). Testy powinny być zarządzane jedynie wtedy, kiedy uczniowie są zorientowani w ich procedurach. Testy powinny być mechanizmem uczenia młodych ludzi jak zastosować umiejętności behawioralne (np. samoocena, wyznaczanie celów, samokontrola) do rozwoju sprawności fizycznej i do zapewniania uczniom i rodzicom informacji zwrotnej o jej poziomie. Wyniki testów sprawności fizycznej nie powinny pojawiać się na świadectwie. Ponadto wyniki te nie powinny być używane do oceny efektywności programów nauczania; nie zawsze są dokładne a na sprawność fizyczną i jej zwiększenie wpływ mają czynniki (np. dojrzałość fizyczna, wielkość i budowa ciała), nad którymi ani nauczyciele ani sami uczniowie nie mają kontroli.

Badania przesiewowe grają ważną rolę w kreowaniu wiedzy i postaw uczniów odnośnie zdrowszej egzystencji w życiu dorosłym. Badania w szkole mogą pomóc w radzeniu sobie z wieloma sprawami, wykrywaniu problemów zdrowotnych w wieku szkolnym oraz pracy z dziećmi i rodzinami w celu zmagania się z problemami i zapobiegania pojawianiu się poważnych chorób w przyszłości. Najbardziej odpowiednimi osobami do przeprowadzania badań przesiewowych w szkołach są szkolne pielęgniarki.

Cel metodyczny

Celem jest zapoznanie z metodami kontroli stanu zdrowia uczniów, plusami i minusami tych metod a także sposobami współpracy z zainteresowanymi podmiotami w celu osiągnięcia wyższego celu – przeciwdziałania chorobom i promowania zdrowego stylu życia wśród uczniów.

Zasoby internetowe

- [Examples of student surveys supported by WHO](#)
Ankieta dotycząca zdrowia uczniów oparta na ankiecie Global School.
- [Examples of student surveys supported by WHO](#)
Ankieta: Zachowania zdrowotne dzieci w wieku szkolnym.
- [BMI screening in schools: helpful or harmful](#)
Artykuł o plusach i minusach badań BMI w szkołach.
- [Safeguards in health surveys in schools](#)
Strona internetowa prowadząca krok po kroku przez wytyczne dotyczące środków ostrożności w badaniu stanu zdrowia uczniów.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Dostęp do obiektów sportowych (szkolnych i pozaszkolnych)

Integrowanie sportu z programem nauczania powinno również zapewniać młodym ludziom dostęp do obiektów sportowych, gdzie mogą korzystać z aktywności fizycznej.

Zapewnienie odpowiednich obiektów, materiałów i sprzętu jest równie ważne jak odpowiednie zachęcanie sportowców, jednak utrzymanie takich obiektów, materiałów i sprzętu może stanowić problem kierowniczy. Zazwyczaj na poziomie szkół średnich zarządzanie wszelkimi udogodnieniami jest w gestii osób, które są odpowiedzialne za realizację programu nauczania wychowania fizycznego i sportu. Opiekują się oni obiektami odkrytymi takimi jak: place zabaw, baseny, skateparki, korty i boiska; krytymi – takimi jak szatnie i prysznice, kryte baseny i korty, siłownie, stadiony, ścianki wspinaczkowe, sale gimnastyczne wraz z wszelkimi znajdującymi się tam sprzętami. Zarządzanie obiektami sportowymi łączy się nie tylko z planowaniem, eksploatacją i utrzymaniem tychże, ale również z planowaniem nowych struktur aby dotrzymać kroku wymaganiom związanym z uczestnictwem w zajęciach wychowania fizycznego przewidzianym programem nauczania.

Zbyt często obiekty są konstruowane tak, że „wyrastają” ze swej roli w bardzo krótkim czasie. Większość z nich, istniejących przy szkołach średnich, jest trudna do rozbudowania czy modyfikacji. W dzisiejszych szkołach przeludnienie, specyfika życia miejskiego, mała przestrzeń i rosnące koszty pracy i materiałów mają ogromny wpływ na produkcję i zarządzanie sprzętem i obiektami sportowymi.

Szkoły, aby ułatwić sobie proces zarządzania obiektami sportowymi, mogą użyczyć je lokalnej społeczności oraz korzystać z innych modeli zarządzania, takich jak:

- Model jednolity: za zarządzanie odpowiedzialna jest jedna placówka, przez cały czas, również podczas godzin lekcyjnych, i cały personel zatrudniony jest przez nią. Istnieje jeden budżet, obejmujący użytkowanie szkolne i środowiskowe. Placówką zarządzającą może być szkoła, pojedynczy dział lokalnego urzędu, wykonawca czy nawet niezależna jednostka, taka jak fundusz powierniczy. Tam gdzie obiekty nie są zarządzane przez szkołę ich wykorzystywanie przez nią może być fakturowane, ale nie ma ona wpływu na ogólne wykorzystanie budżetu.
- Model podwójnego zarządzania: obiekty zarządzane są przez spółkę, w którą wchodzi szkoła (odpowiedzialna za nadzór i finansowanie użytku szkolnego) i inny podmiot (odpowiedzialny za wszystkie aspekty użytku społecznego). Cały budżet rozdzielony jest pomiędzy partnerów i każdy z nich kontroluje swoją własną część. Efektywna współpraca pomiędzy udziałowcami jest konieczna jeśli pieniądze mają być wydawane mądrze. W teorii nie ma większego znaczenia kto jest partnerem szkoły w tej spółce, w praktyce jednak często staje się nim np. lokalne kuratorium oświaty.

Cel metodyczny

Celem tego kroku jest ukazanie dyrektorom różnych modeli zarządzania szkolnymi i pozaszkolnymi obiektami sportowymi. Po przejściu tego kroku dyrektorzy będą w stanie rozważyć różne możliwości użytkowania obiektów sportowych, nie tylko dla pożytku uczniów w ramach programu nauczania WF, ale także dla ogólnych korzyści całej szkoły i społeczności.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Zasoby internetowe

- [Sport facilities and equipment management in school](#)
Przedstawienie dobrych praktyk w zarządzaniu szkolnymi obiektami sportowymi.
- [Guide to community use of school sports facilities](#)
Wskazówki dotyczące zarządzania szkolnymi obiektami sportowymi.
- [Managing School Facilities for Community Use](#)
Wskazówki na temat dodatkowego wykorzystania szkolnych obiektów sportowych.
- [Managing Sport Facilities and Major Events](#)
Dokument przedstawia analizę studium przypadku w zarządzaniu obiektami i wydarzeniami sportowymi

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Modyfikacja zachowania w trakcie zajęć WF

Programy nauczania wychowania fizycznego są odpowiedzialne za uczenie umiejętności koniecznych, aby uczniowie mogli uczestniczyć w aktywności fizycznej poza szkołą oraz przez całe swoje życie. Umiejętności nabyte na lekcji przekładają się na umiejętności używane w zabawie. Od przedszkolaka grającego w berka, poprzez ucznia klasy drugiej skaczącego na skakance, aż do młodzieńca grającego w kickball, zręczne dziecko chętniej będzie korzystać z aktywności fizycznej. Jeśli dziecko jest pewne swoich umiejętności, zazwyczaj nie waha się przed uprawianiem sportu. Niewprawne dziecko, szczególnie uczniów wyższych klas, jest mniej skłonne do brania udziału w ćwiczeniach grupowych, ze względu na strach przed porażką i ośmieszeniem. Aby brać udział w ćwiczeniach fizycznych potrzeba umiejętności.

Dobry program wychowania fizycznego poświęca czas na nauczanie dzieci ćwiczeń, które mogą wykonywać bez nadzoru. Przykładami takich ćwiczeń mogą być: rymowanki do skakanki, berek, gra w klasy, cztery kwadraty, piłka na uwięzi, czy ćwiczenia z piłką koszykową takie jak K-O-Ń czy Dookoła świata. Włączenie tych zabaw do lekcji WF i zachęcanie uczniów do zabawy może propagować aktywność fizyczną na placu zabaw i podwórku.

Jeszcze jedną rolą programów nauczania WF jest zachęcanie i motywowanie uczniów do bycia aktywnym. Można to robić na wiele sposobów, poprzez wspieranie wspólnych ćwiczeń, zadawanie prac domowych z aktywności fizycznej, wykazywanie zainteresowania pozaszkolną aktywnością fizyczną dzieci oraz dawanie przykładu.

Cel metodyczny

Celem tego etapu jest uświadomienie dyrektorom w jaki sposób można używać sportu do zapoczątkowania i wsparcia zmiany zachowania uczniów. Krok ten ma pokazać, że sport może być z jednej strony sposobem rozwiązania problemów z zachowaniem (takich jak przemoc szkolna), z drugiej zaś narzędziem do budowania kompetencji - społecznych i wszelkich innych, potrzebnych uczniom w życiu.

Zasoby internetowe

- [The Role and Responsibilities of the Physical Education Teacher in the School Physical Activity Program](#)
Artykuł, w którym nauczyciel WF podpowiada jak za pomocą ćwiczeń rozwinąć w uczniach dodatkowe umiejętności, nie tylko motoryczne.
- [Approaches to physical education in schools](#)
Dokument ten opisuje różne podejścia do programów nauczania WF w szkole, oraz umiejętności i wiedzę, którą dają one uczniom.
- [Behavior change: Physical \(in\) Activity](#)
Raport przedstawia zarys wyzwania jakim jest zwiększenie poziomu aktywności fizycznej.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

● **Physical Activity Behaviour: An Overview of Current and Emergent Theoretical Practices**

Badania aktywności fizycznej zostały zdominowane przez tradycyjne modele badań. Poprzez takie podejście do aktywności fizycznej nasze rozumienie kluczowych wyznaczników wzrosło, jednak niewiele dało w kwestii wyeliminowania problemów zdrowotnych, z którymi mamy obecnie do czynienia. W celu uzyskania trwałej zmiany zabiegi wielostopniowe mogą okazać się bardziej skuteczne.

● **Motivation, Disciplined behaviour, Equal Treatment and Dispositional Flow in Physical Education Students**

Celem tego badania jest analiza możliwych związków pomiędzy wyznaczaniem celów, klimatem motywacyjnym, dyscypliną, koedukacją i stanem uniesienia u uczniów na zajęciach wychowania fizycznego.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Wdrażanie ścieżek międzyprzedmiotowych do wychowania fizycznego i innych przedmiotów szkolnych

Istnieje wiele możliwości wzmacniania przedmiotów głównych podczas zajęć wychowania fizycznego. Uczenie języków obcych, matematyki, historii, nauk ścisłych nie może jednak odbywać się kosztem treści programowych wychowania fizycznego. Kluczowym jest znalezienie sposobów na naukę najważniejszych treści i jednocześnie kontynuowanie pracy nad treściami związanymi z rozwojem ruchowym. Poniżej znajdują się wskazówki dotyczące sposobów wspierania nauki kluczowych przedmiotów podczas zajęć WF.

MATEMATYKA - ćwiczenia umiejętności na zajęciach wychowania fizycznego dają uczniom wiele możliwości doskonalenia liczenia wielokrotności. Mogą oni także otrzymywać punkty za zaliczenie różnych zadań, co zmusi ich do użycia podstawowych działań matematycznych do podliczenia swoich wyników. Kolejną ważną umiejętnością jest tworzenie wzorów, do czego można wykorzystać pracę stacjonarną albo wyścigi sztafetowe. Pieniądze mogą być nagrodą za ukończenie zadania jednocześnie dając uczniom dodatkową szansę przyjrzenia się różnym walutom (monetom i banknotom) i nauki liczenia. Jest też wiele okazji omawiania słownictwa matematycznego w kontekście wychowania fizycznego (np. kąt, miara, obwód, odległość, itp.)

JĘZYKI OBCE – kiedy uczniowie wchodzi do sali gimnastycznej świetnym sposobem na wzmacnianie umiejętności posługiwania się językami obcymi jest polecenie im przeczytania instrukcji wykonania rozgrzewki. Należy wtedy używać prostego języka i korzystać z nie więcej niż trzech poleceń. Nauczyciele wychowania fizycznego mogą korzystać z literowania słów i zwrotów na wiele sposobów aby pomóc swoim uczniom (np. literowanie z użyciem skakanki, porządkowanie słów, literowanie na macie, itp.) a także korzystać z tablicy do słówek.

NAUKI ŚCISŁE – jednym z najlepszych sposobów jest przeprowadzanie eksperymentów na zajęciach wychowania fizycznego. Praktyczne użycie słownictwa związanego z eksperymentami naukowymi podczas nauki o pulsie czy spalaniu kalorii; podkreślanie naukowego słownictwa używanego na lekcjach WF (prędkość, tarcie, kąt padania, punkt podparcia, dźwignia, aerodynamika, itp.). Istnieje wiele wspaniałych ćwiczeń, które wykorzystują wiedzę z dziedziny nauk ścisłych (np. Niedobitek – ćwiczenie uników, Ulatnianie się – rzut dyskiem do celu, Start Rakiety - rzucanie i chwytanie makaronu pływackiego, itp.)

NAUKI SPOŁECZNE – nauki społeczne składają się z wielu różnych podkategorii, takich jak: wiedza o społeczeństwie, ekonomia, historia i geografia. Każda z tych dyscyplin operuje specyficznym słownictwem, którego można z powodzeniem używać na zajęciach wychowania fizycznego. Można dzieląc uczniów na grupy nazywać je z wykorzystaniem terminologii historycznej (np. nazwiska ważnych lokalnych osobistości, ważne bitwy i wydarzenia, sławni przywódcy, itp.). Można wykorzystywać ćwiczenia związane z tematem nauk społecznych (np. wszystko co wiąże się z igrzyskami olimpijskimi dotyczy Grecji, gra w gumę ma powiązania z historią Chin, itd.)

Kluczem do krzyżowania ze sobą programów nauczania jest korzystanie z zasobów dostępnych w szkole (innych nauczycieli i/lub przełożonych).

Cel metodyczny

Na tym etapie dyrektorzy szkół dowiedzą się jak wplatać sport w proces nauczania i uczenia się innych przedmiotów. Po jego ukończeniu dyrektorzy będą potrafili wspierać nauczycieli w tworzeniu ćwiczeń międzyprzedmiotowych.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Zasoby internetowe

- [Crossing the Curriculum in Physical Education](#)
Pomysł nauczyciela na wdrożenie wielokierunkowości w wychowanie fizyczne.
- [Cross \(Curricular\) Fit - A fresh approach to integrating core content in Physical Education](#)
Przykład konspektu lekcji pokazującego jak można włączyć różne rodzaje wiedzy w ćwiczenia wychowania fizycznego.
- [Being Active, Eating Well: A Resource for ACTION in Peel!](#)
Konspekty międzyprzedmiotowych lekcji WF dla różnych klas.
- [Awesome Lesson Ideas to Integrate Science Across the Curriculum](#)
Przykłady integracji wychowania fizycznego z przedmiotami ścisłymi.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Praca z klubami sportowymi w celu zapewnienia dodatkowego czasu aktywności fizycznej

Należy budować partnerstwo pomiędzy szkołami a organizacjami sektora sportowego dla zapewnienia jakości i możliwości bezpiecznego korzystania z infrastruktury i sprzętu dla wychowania fizycznego, zajęć pozaprogramowych i pozaszkolnych i wspólnot lokalnych. Współpraca ta powinna gwarantować efektywne zarządzanie infrastrukturą sportową i przeciwdziałać powielaniu lub niepełnemu wykorzystaniu sprzętu/obiektów.

Jest wielu uczniów biorących udział w sportowych zajęciach szkolnych ale niewielu, którzy uczestniczą w tego typu wydarzeniach poza szkołą. Po zakończeniu obowiązkowej edukacji większość młodych ludzi nie uczestniczy w żadnej formie regularnych zajęć sportowych. Tworzenie połączeń Szkoła-Klub daje możliwość kontynuacji uczestnictwa w wartościowych ćwiczeniach fizycznych przez całe życie. Pozwala młodym wykorzystać ich doświadczenie w obu środowiskach, wypróbować nowe dyscypliny sportowe, czuć się komfortowo w warunkach klubowych, co w rezultacie wpływa na ich chęć kontynuacji udziału w zajęciach sportowych po zakończeniu edukacji szkolnej.

Budowanie partnerstwa pomiędzy szkołami a klubami sportowymi pomaga tworzyć ciągłość między sportem szkolnym a sportem na szerszą skalę. Jest nadzieja, że stanie się to o wiele bardziej powszechne. Tworzenie połączeń Szkoła-Klub może dawać następujące korzyści:

DLA KLUBU:

- większa ilość młodych ludzi w klubie
- zwiększenie uczestnictwa w zajęciach
- podwyższenie poziomu podstawowego uczestnictwa
- szansa odkrycia nowych talentów
- potencjalny dostęp do szkolnych obiektów i sprzętu
- zwiększenie rozgłosu wewnątrz dyscypliny
- zwiększenie rozgłosu w społeczności
- możliwości finansowe
- otwarcie się na szerszą społeczność
- zwiększenie szans na pozyskanie nowych wolontariuszy
- współpraca, wsparcie i zasoby nowych partnerów
- pula młodych liderów, trenerów i urzędników.

DLA SZKOŁY:

- bardziej aktywni i zdrowsi uczniowie
- zwiększenie rozgłosu w społeczności
- wzrost możliwości finansowania
- korzyści społeczne
- przygotowanie dzieci do stałego zaangażowania w sport
- zwiększona jakość szkolnych drużyn sportowych z uwagi na wyższą jakość treningu
- uznanie jako instytucji wspierającej rozwój poza środowiskiem szkolnym (wartość dodana)
- pomoc i wsparcie zadaniami ponadprogramowymi.

DLA MŁODYCH LUDZI:

- zwiększone szanse dostępu do sportu w lokalnej społeczności
- szanse odkrycia i pielęgnowania talentów
- szeroka gama możliwości sportowych
- pewne poruszanie się pomiędzy szkołą a klubem
- szansa rozwoju umiejętności trenerskich i zdolności przywódczych
- zrozumienie jak doświadczenia szkolne i klubowe się uzupełniają

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

- zrozumienie jak wychowanie fizyczne przygotowuje ich do zaangażowania w klubie na szczeblu juniorskim i wyższym
- wprowadzenie zdrowego trybu życia
- swobodna współpraca z ludźmi z różnych środowisk i w różnym wieku
- wybór programu klubowego dostosowanego do potrzeb.

Cel metodyczny

Na tym etapie dyrektorzy szkół poznają zasady współpracy z klubami sportowymi w procesie integracji sportu i szkolnych programów nauczania.

Zasoby internetowe

- [Developing & Sustaining Club-School Links](#)
Dokument przedstawia korzyści płynące ze współpracy szkół i klubów.
- [Developing School Club Links](#)
Wskazówki jak krok po kroku zawiązać współpracę pomiędzy szkołą a zewnętrzną organizacją sportową.
- [Learning through PE and Sport](#)
Link do dokumentu zatytułowanego "Nauka przez wychowanie fizyczne i sport: Przewodnik po strategiach łączenia wychowania fizycznego, szkolnego sportu i klubów sportowych", który przedstawia strategię budowania partnerstwa pomiędzy szkołami a klubami sportowymi. Dokument ten jest do ściągnięcia z linku umiejscowionego na pasku bocznym po lewej stronie.
- [Schools and Club Athletics](#)
Wskazówki odnośnie wsparcia i zasobów dostępnych dla wprowadzania sportu w życie młodych ludzi w szkołach i klubach sportowych.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Współpraca z interesariuszami

Aby szkolny program nauczania WF odniósł sukces, pomocną dla szkoły jest współpraca z różnymi podmiotami – nie tylko pracownikami szkoły, nauczycielami i uczniami. Poniżej przedstawiamy podsumowanie interesariuszy i uzasadnienie ich wsparcia i uczestnictwa w zmianie programu nauczania w szkole w odniesieniu do sportu:

Nauczyciele i administracja szkolna: powody dla zainteresowania wsparciem zmiany programu nauczania WF

- poprawa zdrowia fizycznego uczniów;
- poprawa ogólnego stanu zdrowia w szkole;
- zmniejszenie nieobecności uczniów spowodowanych chorobami;
- poprawienie wyników egzaminów i wzrost wyników w nauce;
- wzrost koncentracji, zmniejszenie ilości problemów z zachowaniem, poprawa nastroju uczniów.

Nauczyciele i administracja szkolna: ich potencjalna rola we wsparciu zmiany programu nauczania WF

- wprowadzenie aktywności fizycznej do zajęć lekcyjnych;
- wprowadzenie aktywności fizycznej do szkolnej codzienności (pora obiadowa, czas przed i po lekcjach);
- wsparcie szkolnych inicjatyw sportowych;
- pomoc w projektowaniu polityki szkolnej i zmian systemowych.

Nauczyciele WF: powody dla zainteresowania wsparciem zmiany programu nauczania WF

- poprawa zdrowia fizycznego i sprawności uczniów;
- poprawa wyników;
- zwiększenie uczestnictwa i zainteresowania zajęciami WF;
- zwiększenie różnorodności oferowanych ćwiczeń;
- zwiększenie wśród uczniów i ich rodzin motywacji do bycia aktywnym fizycznie;

Nauczyciele WF: ich potencjalna rola we wsparciu zmiany programu nauczania WF

- bycie wzorem do naśladowania w kwestii dobrych nawyków;
- wprowadzenie nowej polityki aktywności fizycznej w klasie i zachęcanie innych nauczycieli do tego samego;
- ukazanie edukacyjnego aspektu codziennej aktywności fizycznej;
- zapewnienie uczniom i ich rodzinom możliwości korzystania z dostępnych zasobów;
- darowizna sprzętu sportowego;
- informowanie rodziców o korzyściach płynących z aktywności fizycznej;
- służenie jako punkt odniesienia dla innych wydziałów i pracowników szkoły podczas planowania aktywności fizycznej;
- zapewnienie korzystania z zasobów i szkolenia innych nauczycieli i pracowników w dziedzinie aktywności fizycznej;
- organizowanie dla rodzin imprez promujących dobrej jakości aktywność fizyczną.

Rodzice: powody dla zainteresowania wsparciem zmiany programu nauczania WF

- zwiększenie aktywności fizycznej dzieci;
- zmniejszenie ryzyka nadwagi/otyłości u dziecka;
- poprawa ogólnego stanu zdrowia ich dzieci;
- zdrowsze nawyki w domu;
- poprawa wyników w nauce;
- zwiększenie pewności siebie, poprawa nastrojów i motywacji dziecka.

Rodzice: ich potencjalna rola we wsparciu zmiany programu nauczania WF

- bycie wzorem do naśladowania w kwestii dobrych nawyków związanych z aktywnością fizyczną;
- darowizna materiałów związanych z aktywnością fizyczną;
- poświęcenie czasu na prowadzenie aktywności fizycznej w trakcie, po lub przed zajęciami szkolnymi;
- zapewnienie szkole motywacji;
- pomoc przy promocji szkolnych inicjatyw związanych z wychowaniem fizycznym.

Członkowie społeczności: ich potencjalna rola we wsparciu zmiany programu nauczania WF

- bycie dla uczniów wzorem do naśladowania w kwestii dobrych nawyków związanych z aktywnością fizyczną;
- darowizna pieniędzy lub materiałów;
- pomoc przy reklamowaniu szkolnych inicjatyw sportowych;
- zapewnianie współpracy z innymi potencjalnymi organizacjami partnerskimi;
- zapewnienie narzędzi i zasobów związanych z ich dziedziną specjalizacji;
- bycie obiektywnym obserwatorem szkolnych inicjatyw sportowych.

Lekarze i szkolny personel medyczny: powody dla zainteresowania wsparciem zmiany programu nauczania WF

- spadek liczby chorób i nieobecności wśród uczniów;
- poprawa zdrowia i spadek ryzyka wystąpienia chorób;
- lepsze wyniki badań lekarskich;
- zwiększenie wśród uczniów i ich rodzin motywacji do bycia aktywnym fizycznie;
- poprawa stanu zdrowia pacjentów.

Lekarze i szkolny personel medyczny: ich potencjalna rola we wsparciu zmiany programu nauczania WF

- bycie wzorem do naśladowania w kwestii dobrych nawyków związanych z aktywnością fizyczną;
- ukazanie edukacyjnego aspektu aktywności fizycznej;
- informowanie rodziców o korzyściach płynących z aktywności fizycznej;
- służenie jako punkt odniesienia dla innych wydziałów i pracowników szkoły podczas planowania aktywności fizycznej;
- zachęcanie uczniów i ich rodziców do bycia aktywnymi fizycznie.

Cel metodyczny

Celem tego etapu jest pokazanie dyrektorom szkół jak mogą współpracować z różnymi zainteresowanymi podmiotami w procesie włączania sportu w szkolne programy nauczania. Ukończenie tego etapu da im wiedzę na temat różnych strategii i narzędzi do angażowania interesariuszy we wsparcie procesu integracji sportu i programów nauczania.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Zasoby internetowe

- **[Promoting healthy youth](#)**
Wskazówki, jak pracować ze szkołami i społecznością lokalną w celu promowania aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia.
- **[School policy framework](#)**
Dokument analizujący szkolne polityki nauczania WF, ze szczególnym zwróceniem uwagi na współpracę z interesariuszami spoza środowiska szkolnego.
- **[Expert Group on Health-enhancing physical activity](#)**
Zalecenia do wsparcia wychowania fizycznego w szkołach, włącznie z kwestią zdolności motorycznych wczesnego dzieciństwa, oraz do kreowania dobrych relacji z sektorem sportowym, lokalnymi władzami i sektorem prywatnym.
- **[Young people: Practical strategies for promoting physical activity](#)**
Celem tego opracowania jest przedstawienie urzędnikom, fachowcom w dziedzinie sportu i zdrowia oraz administracji szkolnej, zaleceń i praktycznych wskazówek do planowania, rozwijania i promowania aktywności fizycznej wśród młodych ludzi w wieku 11-18 lat.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

Regularne badania postawionych i osiągniętych celów w odniesieniu do wdrażania sportu do szkolnego programu nauczania

Ewaluacja ta zaprojektowana została aby ocenić szkołę przed rozpoczęciem procesu integracji sportu z programami nauczania i po nim. Najlepszą porą dla jej przeprowadzenia jest okres początkowych faz planowania, tworzenia programu nauczania WF i rozwijania szkolnego planu działania. Badanie to da dyrekcji szkoły na samym początku informację o etapie, na którym szkoła obecnie się znajduje w kwestii wychowania fizycznego oraz o obszarach, na których powinno się skupić największą uwagę. Może ono być częścią szerszej analizy potrzeb, w której przy planowaniu działań bierze się pod uwagę uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły. Kiedy zostaną postawione cele pasujące do potrzeb, powinna zostać przeprowadzona analiza działania programu. Szkoła może decydować jak często dokonywać takiej ewaluacji, jednak przeprowadzenie jej na koniec roku, w którym program został wdrożony z pewnością będzie pomocne w ukazaniu kierunku w jakim szkoła się porusza, problemów, z którymi należy się zmierzyć lub zmian do wprowadzenia w tak zaprojektowanym programie nauczania wychowania fizycznego i dodatkowych ćwiczeniach sportowych.

Cel metodyczny

Jednym z celów tego kroku jest uświadomienie dyrektorów szkół w kwestii istoty oceniania i ewaluacji sytuacji szkolnej (głównie dotyczącej umiejętności sportowych, jak również dostępnych udogodnień i zasobów) oraz efektów jakie ma integracja sportu i innych przedmiotów szkolnych, w trakcie procesu ich łączenia i po jego przeprowadzeniu. Kolejnym celem jest przekazanie im wiedzy w temacie organizacji procesu oceniania, tak aby uzyskać jak najlepsze spojrzenie na pozycję, potrzeby, możliwe działania, zmiany w procesie i ewentualne potrzeby zmian oraz efekty końcowe.

Zasoby internetowe

- [Teaching evaluation forms](#)
Narzędzia do ewaluacji pracy nauczyciela WF.
- [Physical Education Curriculum Analysis Tool \(PECAT\)](#)
Jak sama nazwa wskazuje, jest to internetowe narzędzie ułatwiające dyrektorom lub nauczycielom ewaluację szkolnego programu nauczania – zawiera kwestionariusze i odpowiedzi jak przeprowadzać ankiety.
- [Opportunity to Learn Guidelines for Elementary, Middle & High School Physical Education](#)
Wytyczne wraz z kluczowymi elementami do tworzenia wysokiej jakości programów nauczania z wychowania fizycznego.
- [Physical Education Self-Assessment Checklist](#)
Lista kontrolna do samooceny.
- [Physical Education Program Checklist](#)
W Podstawowych Elementach Wychowania Fizycznego SHAPE America przedstawia zasady i praktyki, które powinny być obecne w szkolnych programach nauczania wychowania fizycznego.
- [Evaluation of competences and skills in physical education](#)
Prezentacja odnosząca się do witryny: www.evaluating.uvm.dk, opisująca trudności w rozwijaniu metod służących do ewaluacji umiejętności i kompetencji w wychowaniu fizycznym, dodatkowo przedstawiająca przykłady ewaluacji form kompetencji i umiejętności, które nie są łatwe do oceny.
- [The Construction of Physical Education Curriculum Assessment System Based on Computer Evaluation Technology](#)
Praca ukazuje w jaki sposób komputerowe technologie oceniania mogą zostać użyte w ocenie programów nauczania WF.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.